

21. септембар 2018. године
Београд

ПРИМЉЕНО: 21. 09. 2018

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредности
01	400-2921/18		

ПРЕДСЕДНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

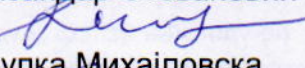
У складу са чланом 107. Устава Републике Србије ("Службени гласник Републике Србије" бр. 98/2006) и чл. 150. и 151. Пословника Народне скупштине ("Службени гласник Републике Србије" бр. 20/12 -пречишћени текст), подносимо **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О РЕГУЛИСАЊУ ЈАВНОГ ДУГА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ НА ИМЕ УМАЊЕЊА ПЕНЗИЈА ПО ОСНОВУ ЗАКОНА О ПРИВРЕМЕНОМ НАЧИНУ УТВРЂИВАЊА ИСПЛАТЕ ПЕНЗИЈА**, са предлогом да се узме у претрес.

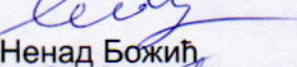
НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

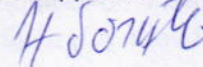

Владимир Ђурић

Татјана Мацура

Александар Стевановић

Љупка Михајловска

Ненад Божић

Предлог закона о регулисању јавног дуга Републике Србије на име умањења пензија по основу Закона о привременом начину утврђивања исплате пензија

I Основне одредбе

Члан 1.

Овим законом уређују се услови, начин и поступак регулисања обавеза Републике Србије према корисницима пензија на име умањења пензија по основу Закона о привременом начину утврђивања исплате пензија („Службени гласник РС“, бр. 116/14 и 9/16).

Обавезе из става 1. овог члана односе се на остваривање појединачних права корисника пензија из става 1. овог члана.

Право на исплату из става 1. овог члана, утврђује се појединачно за сваког корисника пензије.

Члан 2.

Обавеза Републике Србије на име умањења пензија из члана 1. овог закона представљаће њен јавни дуг даном емитовања обвезница којима се ове обавезе регулишу.

Члан 3.

Обавеза Републике Србије на име умањења пензија из члана 1. овог закона утврђује се сабирањем свих месечних номиналних износа умањења пензија, увећаних за камату за сво време од умањења до 01. јануара 2019. године.

Обрачун камате се врши применом простог интересног рачуна по каматној стопи од 3% годишње, по методи 30/360.

II Начин регулисања обавезе Републике Србије

Члан 4.

Обавезе према корисницима пензија којима је извршено умањење пензија по основу Закона о привременом начину утврђивања исплате пензија („Службени гласник РС“, бр. 116/14 и 9/16) извршавају се у десет једнаких полугодишњих рата, од којих прва рата доспева 01. јануара 2019. године.

Члан 5.

Ради регулисања јавног дуга, у складу са одредбама овог закона, Република Србија емитоваће амортизационе обвезнице без купона, које гласе на динаре (у даљем тексту: амортизационе обвезнице).

Амортизационе обвезнице се емитују у нематеријализованом облику без купона и региструју се код Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности (у даљем тексту: Централни регистар).

Амортизационе обвезнице гласе на име и преносиве су, исплаћују се у динарима по динамици из члана 4. овог закона и садрже унапред обрачунату камату из члана 3. овог закона.

Основне елементе амортизационих обвезница прописује Влада.

Члан 6.

Амортизационим обвезницама се регулишу обавезе према корисницима пензија утврђене у смислу чл. 3. и 4. овог закона.

Обавезе према корисницима пензија извршавају се конверзијом обавезе Републике Србије из члана 3. овог закона у амортизационе обвезнице.

Члан 7.

Средства за исплату амортизационих обвезница обезбеђују се у буџету Републике Србије, у складу са роковима и у висини утврђеним овим законом.

III Поступак за утврђивање права на исплату

Члан 8.

Утврђивање права на исплату умањених пензија, у складу са овим законом, врши Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање.

Право на исплату има сваки корисник пензија којем је пензија умањена по основу Закона о привременом начину утврђивања исплате пензија („Службени гласник РС“, бр. 116/14 и 9/16).

Члан 9.

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање за сваког корисника пензије утврђује право на исплату у износу који се добија као вредност свих месечних умањења током важења Закона о привременом начину утврђивања исплате пензија („Службени гласник РС“, бр. 116/14 и 9/16), увећаних за камату из става 2. члана 3. овог закона.

Овако утврђен износ представља јавни дуг Републике Србије према корисницима пензија и исти се конвертује у обвезнице из члана 5. овог закона, која се у ЦРХОВ евидентира на име корисника пензије.

IV Посебне одредбе

Члан 10.

Промет обвезница емитованих у складу са овим законом је слободан.

Члан 11.

Амортизационе обвезнице могу се куповати и продавати на регулисаном тржишту и ОТЦ (ванберзанском) тржишту у Републици Србији.

V Прелазна и завршна одредба

Члан 12.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Образложење

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. тачка 15. Устава Републике Србије којим је предвиђено да Република Србија уређује и обезбеђује финансирање остваривања права и дужности Републике Србије утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Законом о привременом начину утврђивања исплате пензија („Службени гласник РС“, бр. 116/14 и 9/16) уведене су мере које је Уставни суд у свом саопштењу од 24. септембра 2015. године оценио као интервентне. При оцењивању уставности наведеног закона Уставни суд је констатовао да се ради о мерама донетим у условима економске кризе, потребним да би се очувала финансијска одрживост пензијског система, а пре свега омогућила редовност исплате пензија.

У истом саопштењу Уставни суд је, када је реч о пензијама које су обухваћене мерама предвиђеним наведеним законом, оценио да пензија која је стечена у складу са законом представља имовину пензионера. Уставни суд такође констатује да исплата пензије која се у умањеном износу врши пензионерима чија је пензија виша од 25.000,00 динара неспорно представља умањење њихове имовине.

Како би се пензиони систем вратио у оквире Устава Р. Србије и владавине права, а пре свега поштовања имовинских права, овим Предлогом закона предлаже се да се сви износи свих месечних умањења која су свим корисницима пензија обрачуната током важења Закона о привременом начину утврђивања исплате пензија („Службени гласник РС“, бр. 116/14 и 9/16), увећани сразмерно за камату обрачунату по стопи од 3% годишње за време од дана умањења до 01. јануара 2019. године, прогласе јавним дугом Републике Србије, те да се изврши емисија амортизационих обвезница емитента Републике Србије укупне вредности са доспећем од 5 година са унапред обрачуном каматом од 3% годишње, како би се корисницима пензија дуг вратио уз уважавање протока времена и временске вредности новца.

Конверзија умањених пензија у јавни дуг и његово враћање кроз амортизационе обвезнице предлаже се управо на основу оцене Уставног суда да се умањењем пензија зашло у имовину корисника пензија, те да такво задирање у имовинска права не излази из Уставом прописаних оквира само само ако је привремено оправдано, те не сме имати трајни карактер. Уколико се умањени износи пензија не би вратили законитим корисницима, овакво нарушавање њихових имовинских права би задобило трајни карактер и не би испуњавало критеријуме привремености које је Уставни суд оценио као прихватљивим у условима економске кризе и ризика да редовност исплата пензија буде угрожена. Како је престало важење Закона о привременом начину утврђивања исплате пензија, произилази да су кризни услови престали да важе, те да више нема кризног основа за привремено задирање у имовину пензионера. Стога је нужно, како ово нарушавање имовине пензионера не би задобило трајни карактер, да се узета средства врате. То би практично значило да су корисници пензија наступали као зајмодавци према Републици Србији, те су на тај начин дали свој допринос превазилажењу кризе и ризика угрожавања редовности исплате пензија.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбама члана 1. овог закона утврђује се предмет Закона и прописује се да сваки корисник пензије којем је током привременог начина утврђивања пензија иста била умањена, има право на потраживање од Републике Србије, као носиоца јавног дуга по наведеном основу.

Чланом 2. предвиђено је да се сви износи свих умањења пензија током трајања привременог обрачуна прогласе јавним дугом Републике Србије.

Чланом 3. прописује се на који начин се утврђује висина обавезе Републике Србије по основу јавног дуга насталог привременим умањењем пензија. Предвиђено је да се корекција за проток времена врши простим интересним рачуном, по методи 30/360 и уз примену каматне стопе од 3% годишње.

Члан 4. прописује динамику враћања јавног дуга корисницима пензија. Предвиђено је да се јавни дуг у целости измири кроз десет полугодишњих рата, односно у пет година, почевши од 01. јануара 2019. године.

Чланом 5. предвиђено је да Република Србија јавни дуг измири емитовањем амортизационих обвезница без купона, номинованих у динарима. Став 3. прописује да обвезнице садрже унапред обрачунату камату из члана 3. овог закона. Влада Р. Србије у обавези је да пропише основне елементе обвезница у складу са законом.

Члан 6. прописује да ће се дуг према корисницима пензија регулисати амортизационим обвезницама.

Члан 7. прописује да се средства за исплату амортизационих обвезница благовремено обезбеђују у буџету Р. Србије.

Члан 8. прописује обавезу Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање да спроведе поступак утврђивања права на исплату и дефинише имаоце тог права.

Члан 9. ближе прописује начин на који је Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање дужан утврдити обавезу Републике Србије по основу јавног дуга према сваком индивидуалном кориснику пензије. Прописује се и обавеза Централног регистра хартија од вредности да изврши упис обвезница на име сваког корисника пензије у складу са законом.

Чланом 10. предвиђен је слободан промет обвезница, а чланом 11. да се исте могу прометовати берзански или ванберзански.

Члан 12. прописује ступање на снагу закона.

IV. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

На кога ће и како највероватније утицати решења у пропису?

Предложени Закон утицаће на преко милион пензионера. Процена је да у Р. Србији има око 1,7 милиона корисника пензија, од којих око 700.000 корисника пензија са најмањим пензијама није било погођено привременим начином обрачуна пензија. На већину од око милион пензионера предложени закон имаће директан позитиван финансијски ефекат. Корист ће индиректно осетити и њихове породице. Ефекат који ће кроз финансијско оптерећење буџета осетити остали грађани компензоваће се даљим привредним растом и повећаним приходима и уштедама у буџету, а на основу одрживости ефеката фискалне консолидације.

Какве трошкове ће примена прописа створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)?

Грађани и привреда, па ни мала и средња предузећа, неће имати додатних трошкова услед примене предложеног закона.

Да ли су позитивне последице доношења прописа такве да оправдавају трошкове које ће он створити?

Позитивне последице оправдане су изостанком додатних трошкова који би могли оптеретити грађане и привреду.

Да ли се прописом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција?

Предложени закон подстаћи ће развој тржишта новца и трговину хартијама од вредности, обзиром да предвиђа емисију државних хартија од вредности.

Да ли су заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о пропису и које ће се мере током примене прописа предузети да би се остварило оно што се доношењем прописа намерава?

Синдикална и друга удружења пензионера у више наврата обрађала су се јавности и државним органима саопштењима и различитим правним средствима са примедбама на начин привременог обрачуна пензија и са захтевом да се исти прекине, а умањена средства врате корисницима пензија, као носиоцима неприкосновеног имовинског права на пензију стечену у складу са законом. На тај начин исказан је став представника корисника пензија, као заинтересоване стране, да се умањене пензије не могу сматрати трајно одузетим, те да се имају вратити корисницима пензија, у ком случају она попримају карактер позајмљених средстава, те је модел враћања кроз јавни дуг одговараћи.

V. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Процена средстава који се из буџета Р. Србије морају обезбедити за спровођење предложеног закона могуће је дати на основу:

- података ПИО фонда о укупном броју корисника пензија и износима исплаћених пензија;
- Образложења Предлога закона о изменама и допунама закона о пензијском и инвалидском осигурању;
- Одлуке о изменама и допунама Финансијског плана Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање коју је Управни одбор Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање усвојио на седници 04. септембра 2018. године., у којем је оцењено да ефекат престанка привременог умањења пензија за 2018. годину износи око 4,64 милијарде динара, те да је исти праћен и ефектом смањења броја корисника пензија, те да је на име престанка умањења пензија потребно предвидети око 640 милиона динара.

Имајући у виду и предлог да се на дугујуће износе обрачуна камата од 3% годишње за време од почетка ступања на снагу привременог умањења пензија до 01. јануара 2019. године, те да исту каматну стопу садрже и обвезнице, процењује се да ће укупна буџетска средства потребна за реализацију овог закона износити 92 милијарди динара за период од 5 година, односно 18,4 милијарде динара годишње. Средства за спровођење овог закона потребно је обезбедити у буџету Републике Србије у оквиру лимита на разделу министарства надлежног за послове финансија за 2019., 2020., 2021., 2022. и 2023. годину.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Владимир Ђурић, народни посланик

2. Назив прописа

Предлог закона о регулисању јавног дуга Републике Србије на име умањења пензија по основу Закона о привременом начину утврђивања исплате пензија

Draft Law on the regulation of public debt of the Republic of Serbia in the name of pensions deduction pursuant to the Law on temporary way of determining the payment of pensions

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа

нема

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

нема

в) Оцена испуњености обавезе које произилазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

нема

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произилазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

нема

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

нема

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

нема

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

нема

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима

нема

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

нема

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

нема

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је

потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Предметни Предлог закона није релевантан са становишта прописа Европске уније.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

- / -

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

- / -

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

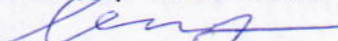

Владимир Ђурић

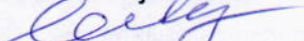
Татјана Мацура

Александар Стевановић

Љупка Михајловска

Ненад Божић

